

Bleke Kerkuil bij Soest

Op 4 augustus 2008 was ik te gast bij de uilenwerkgroep te Soest (Utr.) waar enkele Kerkuilen zouden worden geringd door collega-ringer Harry de Rooij. Het betrof een nieuwe locatie en er was veel belangstelling. Het nest was eerder gecontroleerd en er waren zeker enkele grote jongen. Tot

Kleurafwijkingen binnen een nest jonge met Kerkuilen in augustus 2008 te Soest.
Foto's: Marc van Leeuwen.

grote verwondering van allen haalden we een jonge Kerkuil tevoorschijn met een voor ons onbekende kleurafwijking. Het was een exemplaar dat weinig bruin pigment aanmaakte, het was zogezegd een Kerkuil in 'grijstinten'. Geen albino, want er was wel zwart en zelfs wat bruin, geconcentreerd in het gezicht en een bruine zweem over de borst. Een uniek exemplaar. Zijn twee broertjes of zusjes waren overigens 'normaal' gekleurd.

■ Marc van Leeuwen.

Hulp Boerenzwaluwen helpt!

In het voorjaar van 2009 zijn in Polder Arkemheen (Nijkerk) bij Bontepoort sloten verbreed. Daarbij werden ook enkele toegangen naar weilanden totaal vernieuwd. De oorspronkelijke ingangen bestonden uit ruwe rechthoekige en verweerde bruggetjes van beton. Hiervan maakten Boerenzwaluwen elk jaar dankbaar gebruik. Zij plakten er hun nestjes van klei, strootjes en speeksel tegenaan. Door de vernieuwing van de bruggetjes was dat niet meer mogelijk. Er is nu prefab beton benut dat erg glad van oppervlak is.

Om de Boerenzwaluwen te helpen hebben twee leden van de IVN Natuurwerkgroep Bunschoten bij wijze van proef een viertal voorwerpen tegen de zijkanalen gelijmd. Zij gebruikten oude een pvc elektriciteitsbuis, een raamlat, een gordijnrail en ook nog een andere hardhouten lat. In de loop van de tijd liet de pvc-buis los. De andere hulpstukken bleven stevig zitten. Eén van de door IVN Bunschoten aangebrachte latjes onder de spiksplinternieuwe bruggetjes in Arkemheen wordt intussen benut door Boerenzwaluwen. Een paartje maakte er een nest op. De foto van dat nest is gemaakt op maandag 20 juli 2009 om 11.50 uur. Deze zwaluwen waren op dat moment bezig aan hun tweede nest of legsel. Waarschijnlijk was hun vorige legsel elders mislukt. Zonder deze aangelijmd

hulplat (een afgedankte glaslat van hardhout) hadden deze vogels hier geen nest kunnen maken.

■ Wim Smeets, e-mail: smeets.foto@casema.nl.

Boerenzwaluwennest aan een lat die speciaal voor deze vogels tegen een pas gebouwde betonnen brug was geplaatst.
Foto: W. Smeets.

Veldwaarnemingen 275 (CCLXXV)

IJsduiker

- 30-11-09 1 Harderhaven, Veluwemeer, Dronten (Fld.). E. de Waard.
29-11-09 1 Zuiderhavenhoofd, Scheveingen (Z.-H.). P. van Rijsinge.

Koereiger

- 15-10-09 1 Gouderak - Polder Kattendijk blok, Ouderkerk (Z.-H.). R. Terlouw & D. Buisman.
04-10-09 1 Oostpolder - Petgaten, Zuidlaardermeer (Gr.). S. Rienks.

Kleine Zilverreiger

- 16-10-09 1 Berkenplas, Schiermonnikoog (Fr.). H. van Ooijen.

Grote Zilverreiger

- 21-11-09 8 Eldrik - Eldriksche Weiden, Hoog-Keppel (Gld.). G. Strang. Slaapplaats.
21-11-09 31 Gouderak - Polder Kattendijkblok, Ouderkerk (Z.-H.). R. Terlouw & D. Buisman. Slaapplaats.

- 22-11-09 8 Hissemar, Wymbritseradiel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
16-11-09 9 Koaiwaard, Wûnseradiel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
19-11-09 5 Oudega (West), Wymbritseradiel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
03-10-09 5 Piaam - Kijkhut De Ral, Wûnseradiel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
16-10-09 6 Polder Geele Strand, Nijefurd (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
19-10-09 1 Westelijk Horsmeertje, Texel (N.-H.). R. Hammer.
23-10-09 7 Onnerpolder, Zuidlaardermeer (Gr.). S. Rienks.

Wilde Zwaan

- 15-11-09 6 Polder Neskaag West, Schagen (N.-H.). J. de Koning.
14-10-09 1 Schermer (N.-H.). J. de Koning.
06-10-09 7 De Griëe, Terschelling (Fr.). S. Humphrey.
05-10-09 5 Wapserveense Aa, Westerveld (Dr.). J. de Koning.

IJsduiker *Gavia immer*, 30 november 2009, Harderhaven.
Foto: E. de Waard.

Zwarte Zwaan

- 23-10-09 1 Gooimeer, ter hoogte van Oud-Naarden (N.-H.). J. Groen.
 04-10-09 1 Woolderbroek, Hengelo (Ov.). C. Derks.

Kleine Rietgans

- 02-10-09 25 Groningerwad, Eemsmond (Gr.). N. de Vries.
 16-11-09 4 Polder Wildervankster Participantenverlaat, Veendam (Gr.). E. Klunder.
 23-10-09 10 Witte Engel, Texel (N.-H.). E. Klunder.

Dwerggans

- 24-10-09 12 De Kolken, Anjum, Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra.
 24-10-09 1 Witte Hoek - Oost, Texel (N.-H.). E. Klunder.

Sneeuwgans

- 24-10-09 1 Galamadammen, Nijefurd (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
 27-10-09 1 IJssel - Vreugderijkerwaard, Zwolle (Ov.). M. Kolkman. Blauwe fase.
 28-11-09 1 Westhem, Wymbritseradiel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.

Witbuikrotgans

- 20-11-09 1 Plaat van Oude-Tonge / Grevelingendam ten zuiden van N59 (Zld.). G. Strang.
 23-11-09 1 Rottumeroog, Eemsmond (Gr.). E. Klunder.
 24-10-09 2 Wierum-Oost, Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra. Juveniel.

Zwarte Rotgans

- 31-10-09 1 Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), 't Horntje, Texel (N.-H.). P. Zuidhof.

Roodhalsgans

- 24-10-09 1 Lauwersmeer - Bantpolder, Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra.
 07-11-09 2 Oostvaardersplassen, Lelystad (Fld.). P. Zuidhof.
 17-10-09 1 Klemweg, Zeevang (N.-H.). J. Meekel.

Casarca

- 26-11-09 1 Polder Wildervankster Participantenverlaat, Veendam (Gr.). E. Klunder.

Krooneend

- 08-11-09 1 Asterdplas, Breda (N.-Br.). R. van Ouwkerk. Vrouwtje.

Witoogeend

- 26-10-09 1 Zandgat, Steenberg (Dr.). E. Klunder. Mannetje.
 28-10-09 1 Zandgat, Steenberg (Dr.). S. Rienks.
 09-11-09 1 Zandgat, Steenberg (Dr.). P. Zuidhof. Mannetje.

Buffelkoepeend

- 11-10-09 1 Noordwest-Langedijk, Geestmerambacht (N.-H.). R. Costers. Vrouwtje.

Rode Wouw

- 11-10-09 1 Prins Hendrik Polder, Texel (N.-H.). G. Strang.

Patrijs *Perdix perdix*, 12 oktober 2009, Camperduin.
 Foto: O.W. Zijlstra

Zeearend

- 24-10-09 1 Lauwersmeer - Ezumakeeg Noord, Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra.

Ruigpootbuizerd

- 20-11-09 1 Rottumeroog (Gr.). E. Klunder.

Visarend

- 11-10-09 1 Zwanenwater, Zijpe (N.-H.). D. van Lunsen. Juveniel.

Smelleken

- 07-11-09 1 Alde Feanen - Wikelslân, Tytsjerksteradiel (Fr.). M. Stienstra.
 30-11-09 1 Alteveer - Veld van de Tange, Stadskanaal (Gr.). E. Klunder. Vrouwtje.
 01-11-09 1 Azewijn - Azewijnsche en Netterdensche Broek, Gendringen (Gld.). G. Strang.
 06-11-09 1 Buren (Gld.). G. Strang.
 17-10-09 1 Friesland - Buitendijks, Ferwerderadiel (Fr.). M. Stienstra.
 02-10-09 1 Noordpolderzijl, Eemsmond (Gr.). N. de Vries.
 16-11-09 1 Polder Wildervankster Participantenverlaat, Veendam (Gr.). E. Klunder. Vrouwtje.
 22-11-09 1 Rottumeroog (Gr.). E. Klunder.
 05-10-09 1 Landerumerheide, Terschelling - (Fr.). S. Humphrey.
 20-10-09 1 Kijkpunt Oorsprongweg, De Slufter, Texel (N.-H.). F. Kalsbeek.
 10-10-09 1 De Tuintjes, Texel (N.-H.). G. Strang.

Patrijs

- 12-10-09 12 De Putten, Camperduin, Schoorl (N.-H.). O.W. Zijlstra.

Kraanvogel

- 31-10-09 28 Doetinchem (Gld.). G. Strang.

Steppevorkstaartplevier

- 07-11-09 1 Oudeland van Strijen, Cromstrijen (Z.-H.). P. van Rijsinge.

Bontbekplevier

- 15-10-09 1 IJssel, Deventer (Ov.). E. Winkel.

Temmincks Strandloper

- 03-10-09 1 Rottumeroog (Gr.). N. de Vries.

Bontbekplevier *Charadrius hiaticula*, 15 oktober 2009, Deventer.
Foto: E. Winkel.

Bonapartes Strandloper

- 17-10-09 1 Noorderdijkweg - Dijkgat-
weide, Wieringermeer (N.-H.).
F. Kalsbeek. Juveniel.
- 23-10-09 1 Noorderdijkweg - Dijkgat-
weide, Wieringermeer (N.-H.).
D. van Lunsen.
- 25-10-09 1 Noorderdijkweg - Dijkgat-
weide, Wieringermeer (N.-H.).
J. de Koning.
- 31-10-09 1 Noorderdijkweg - Dijkgat-
weide, Wieringermeer (N.-H.).
P. Zuidhof.

Gestreepte Strandloper

- 24-10-09 1 IJssel - Vreugderijkerwaard,
Zwolle (Ov.). C. Derks.
- 24-10-09 1 IJssel - Vreugderijkerwaard,
Zwolle (Ov.). E. Klunder.
- 25-10-09 1 IJssel - Vreugderijkerwaard,
Zwolle (Ov.). M. Stienstra.
Juveniel.
- 25-10-09 1 IJssel - Vreugderijkerwaard,
Zwolle (Ov.). N. de Vries.

- 27-10-09 1 IJssel - Vreugderijkerwaard,
Zwolle (Ov.). M. Kolkman.
Juveniel.

Bonte Strandloper

- 15-10-09 2 IJssel, Deventer (Ov.).
E. Winkel.

Bokje

- 22-11-09 3 Rottumeroog (Gr.). E. Klunder.
- 12-10-09 1 Wildervank - Plas Langebos
(Zeilplas), Veendam (Gr.).
E. Klunder.

Rosse Franjepoot

- 17-10-09 1 Ameland - Holwerd (Veer-
dienst) (Fr.). M. Stienstra.
- 07-11-09 1 Azewijn - Azewijnsche en
Netterdensch Broek,
Gendringen (Gld.). G. Strang.
- 02-11-09 1 Azewijnsche Broek, Gendrin-
gen (Gld.). E. de Waard.
- 20-11-09 1 Noordzee, Rottumeroog (Gr.).
E. Klunder.
- 29-11-09 1 Veerhaven, Texel (N.-H.).
M. Koch. Eerste winterkleed.

**Rosse Franjepoot
Phalaropus fulicarius, 2
november 2009,
Gendringen.**
Foto: E. de Waard.

Bonte Strandloper *Calidris alpina*, 15 oktober 2009, Deventer.
Foto: E. Winkel.

Vorkstaartmeeuw

- 02-10-09 2 Groningerwad, Eemmond (Gr.). N. de Vries.
04-10-09 1 Noordzee, Petten (N.-H.). D. van Lunsen. Juveniel.
04-10-09 4 Rottumeroog (Gr.). N. de Vries.
04-10-09 1 Paal 18, Terschelling (Fr.). S. Humphrey. Juveniel.
02-10-09 2 Strandhotel, Vlieland (Fr.). M. Stienstra.

Grote Burgemeester

- 05-10-09 1 Rottumeroog (Gr.). N. de Vries.

Kleine Alk

- 16-10-09 2 Paal 15 - Westerslag, Texel (N.-H.). N. de Vries.

Velduil

- 20-11-09 1 Overijsselse Vecht - Hessumse Mars, Dalfsen (Ov.). E. Ruiter.

Hop

- 27-10-09 1 Diepswal, Leek (Gr.). S. Rienks.
16-10-09 1 Berkenplas, Schiermonnikoog (Fr.). H. van Ooijen.

Middelste Bonte Specht

- 15-11-09 1 Haagse Bos, Oldenzaal (Ov.). C. Derks.

Grote Pieper

- 10-10-09 1 Oostervallei, Vlieland (Fr.). R. van Ouwerkerk.

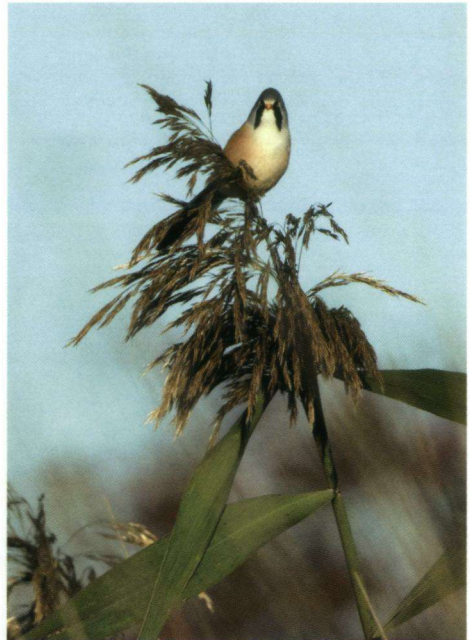
Roodkeelpieper

- 31-10-09 1 Noordwijkerhout, Noordwijk (Z.-H.). P. Tjeertjes.

Grote Gele Kwikstaart

- 18-10-09 1 Infiltratiegebied Amsterdamse Waterleidingduinen, Zandvoort (N.-H.). M. Kolkman.
05-10-09 1 Aqua Zoo, Leeuwarden (Fr.). M. Stienstra.
22-10-09 1 Helpman, Groningen (Gr.). E.W.F. Brandenburg.
24-10-09 1 Holwerd - Veerdam, Donkeradeel (Fr.). M. Stienstra.
04-10-09 1 Hondsbossche Zeewering, Bergen (N.-H.). D. van Lunsen.
15-10-09 1 Polder De Nesse, Ouderkerk a./d. IJssel (Z.-H.). R. Terlouw & D. Buisman.

- 16-11-09 1 Polder Smit, Hoogezand-Sappemeer (Gr.). E. Klunder.
16-10-09 1 Berkenplas, Schiermonnikoog (Fr.). H. van Ooijen.
02-10-09 1 Staatsbosbeheer en Midgetgolfbaan, Vlieland (Fr.). M. Stienstra.
31-10-09 1 Eendenkooi, Warmond, Teylingen (Dr.). S. Humphrey.
11-10-09 1 Wildervank, Veendam (Gr.). E. Klunder.
11-10-09 1 Houten Bruggetje, Zwanewater, Zijpe (N.-H.). D. van Lunsen.

Baardman *Panurus biarmicus*, 18 oktober 2009, Flevoland.
Foto: O.W. Zijlstra

Klapekster *Lanius excubitor*, 22 oktober 2009, Veluwezoom.

Foto: E. de Waard.

08-10-09	1	Callantsoog, Schoorl (N.-H.). F. Kalsbeek. Mannetje.	30-11-09	1	Terrein Bakkum, Noordhol- lands Duinreservaat, Castricum (N.-H.). B. Korf.
Zwartkeellijster					
31-10-09	1	Nederlands Instituut voor On- derzoek der Zee (NIOZ), 't Horntje, Texel (N.-H.). P. Zuidhof.	23-10-09	1	Oosterschar (Easterskar), Skarsterlân (Fr.). K. Uilhoorn.
Cetti's Zanger					
18-10-09	2	't Kiekgat, Stellendam (Z.-H.). B. Verweij.	23-10-09	1	Ter Borg, Vlagtwedde (Gr.). N. de Vries.
28-10-09	5	Zwanenwater, Zijpe (N.-H.). D. van Lunsen. Mannetje.	Noordse Kauw		
Grauwe Fitis					
18-10-09	1	't Volgerland, Ouddorp, Goede- reede (Z.-H.). B. Verweij.	09-11-09	1	Schermer (N.-H.). J. de Koning.
Bladkoning					
04-10-09	1	Azewijn - Azewijnsche en Netterdensch Broek, Gen- dringen (Gld.). G. Strang.	Bonte Kraai		
17-10-09	1	Berkenplas, Schiermonnikoog (Fr.). H. van Ooijen.	24-10-09	1	Peazemerlannen, Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra.
02-10-09	1	Oosterend, Terschelling (Fr.). S. Humphrey.	Hybride Bonte Kraai x Zwarte Kraai		
02-10-09	1	Oost-Vlieland, Vlieland (Fr.). M. Stienstra.	05-10-09	1	Rottumeroog (Gr.). N. de Vries.
14-10-09	1	Callantsoog, Schoorl (N.-H.). F. Kalsbeek.	Raaf		
Baardman					
18-10-09	1	Flevopolder (Fld.). O.W. Zijlstra.	03-10-09	4	Azewijnsche Broek (Maatweg), Gendringen (Gld.). G. Strang.
Kortsnavelboomkruiper					
15-11-09	1	Haagse Bos, Oldenzaal (Ov.). C. Derks.	18-10-09	2	Potjesweide, Hoog-Keppel (Gld.). G. Strang. Eerste waar- neming op deze locatie.
Klapekster					
22-10-09	1	Herikhuizenerveld, Veluwezoom (Gld.). E. de Waard.	Frater		
Kleine Barmsijs					
Dwerggors					
02-11-09 5 Telpost Eemshaven (Gr.). E. Klunder.					
20-11-09 200 Rottumeroog (Gr.). E. Klunder.					
24-10-09 50 Ternaard - 't Schoor, Donge- radeel (Fr.). M. Stienstra.					
24-10-09 8 Wierum - Oost, Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra.					
02-10-09 1 Rottumeroog (Gr.). N. de Vries.					
02-10-09 1 Vuurboetsduin, Vlieland (Fr.). M. Stienstra.					

Inzenden van waarnemingen

Waarnemingen bij voorkeur inzenden via de website **Waarneming.nl** (<http://www.waarneming.nl>) met gebruikmaking van de werkgroep 'Het Vogeljaar'. U moet daarvoor wel geregistreerd zijn als gebruiker van deze werkgroep.

U kunt ook waarnemingen inzenden naar de redactie, ter attentie van Gerbert Strang, e-mail: gerbert.strang@gmail.com. Indien dat niet mogelijk is per post naar: G. Strang, Dilleveld 19, 7006 TN Doetinchem.

Kijk voor de criteria voor het inzenden van waarnemingen op de website van *het Vogeljaar*: <http://www.vogeljaar.nl/waarnemingen.shtml>. Inlichtingen kunnen ook worden verkregen via Gerbert Strang.

U wordt vriendelijk verzocht ook de naam van de gemeente te vermelden bij de melding van uw waarnemingen.

Een foto van een waarneming wordt erg op prijs gesteld en wordt – indien geschikt – bij selectie van de waarneming opgenomen in *het Vogeljaar*.